

her kan vindes overordentlig Meget, sagde: Vi hjælpe Eder, fordi I have offret ikke saa lidt paa denne Sag, maatte saa Meget, som I driste Eder til at anvende; det er et vanskeligt og tvivlsomt Foretagende, I ere inde paa, og derfor give vi Eder en Haandsækning. At det skulde være noget saa overordentlig Nytt, tror jeg ikke; det kommer naturligtvis an paa, paa hvilken Maade man gaar frem. Hvis man ved Undersøgelsen af disse Fabrikers Status fandt, at de vilde kunne ophjælpes, naar de fik et Laan, vilde det i Virkeligheden slet ikke være noget Udhørt, om man gav dem det. Hvis man vilde lade Fabrikkerne her i Landet for Sukkerfabriker, have vi jo for ikke længe siden vedtaget en Lov, hvorefter vi have hjulpet andre Sukkerfabriker, nemlig dem i Vestindien, med Rengeunderskøttelser for at bringe dem i Stand, skjøndt Private have været Tvivl om, hvorvidt det vilde lykkes. Det vilde altsaa ikke være noget saa aldeles Udhørt, naar man har kunnet hjælpe de fjernliggende Der, saa ogsaa at hjælpe de nærliggende. Det er med disse Bemærkninger, jeg har tilladt mig at motivere Mindretallets Betragtning, men tillige Grunden til, at man ikke har tudet stille noget Forslag.

Jessen: Det maa tilvisse erkjendes, at der er lagt store Gaver for Dagen, for at søge at generalisere dette Spørgsmaal om de to Sukkerfabriker, saaledes at de kunne vilde almindelig Sympathi, og for at raffinere Sukkerindustrien saaledes, at der fra den skulde udgaa en ny Aera for vort Agerbrugs Fremblomstring her tillands. Efter at Spørgsmaalet har taget saa store Forhold, har jeg, skjøndt jeg ikke er Agerbruger, lige saa lidt som de to ærede foregaaende Ralere ere det, ogsaa troet, det var min Pligt at gjøre, hvad jeg kunde, for at gjøre mig bekendt med, hvad der er fremkommet til Berettigelse for at gjøre Spørgsmaalet saa stort, som det er blevet. For mig har det staaet, som om der nærmest var Spørgsmaal om, hvorvidt man skulde give de to bestaaende Sukkerfabriker nogle Subsidier, og dette Spørgsmaal har for mig stillet sig overmaade tvivlsomt; efter at jeg har læst Meget af, hvad der er fremkommet i Literaturen om denne Sukkerindustri, og navnlig efter at jeg har gjort mig bekendt med en Bog, der ogsaa er bleven omdelt her i Salen, af en Mand, for hvis Mening jeg har overordentlig stor Respekt, særlig for hans Mening lige overfor alle Agerbrugsspørgsmaal, har der været en Trang hos mig til gennem en Udtalelse her at søge Oplysning om forskellige Punkter, som jeg ikke har forstaaet, og derved søge baade at klare mine egne Anskuelse og maasse ogsaa at gde et lille Bidrag til at klare Andres om denne Sag. Jeg vil saaledes vel tale et Par Ord i al Korthed om denne Sukkerindustri, men jeg har dog nærmest taget Dødet for at yttre mig angaaende det Uendings-

forslag, som er stillet til Lovforslaget, gaende ud paa Tilbagebetaling af en erlagt Afgift. — I førstnævnte Henseende skal jeg gjøre opmærksom paa, at, ligesom den høitærede Finanzminister allerede under Sagens første Behandling har med en overordentlig Klarhed og Fyldighed paavist, hvorledes Sukkerroedyrkingen ikke staar i saa nøie Forbindelse med Røedyrkingens Udbredelse, at man kunde benytte Subsidier til Sukkerindustrien som et sikkert Middel til at fremme Røedyrkingen, saaledes skal jeg endvidere dertil sige, at det forekommer mig, efter hvad der er fremkommet ogsaa i Betænkningen, at være den almindelige Anskuelse, at lige overfor Agerbruget var det egentlig fordelagtigere at lægge Vind paa Dyrkingen af en anden Røe end Sukkerroen, og at denne ogsaa i andre Lande, hvor man i en lang Række har beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Sukkerindustrien og med Røedyrkingen, har vundet flere Tilhængere, og at den Røe, som man maatte benytte til Sukkerindustrien, ikke var den, der tillige var bedst tjenlig for Agerbruget. Man har i andre Lande fundet, at Røedyrkingen og navnlig dens Indflydelse paa Agerbruget nok saa meget fremmedes ved at anvende Røen til anden Industri end til Sukkerindustrien, nemlig til Brændevinsproduktion, og at den, anvendt paa denne Maade og behandlet efter de nye Opfindelser, som man har gjort med Hensyn til Røernes Behandling, vilde afgive til Agerbruget et langt større Omme til Foderstoffer end det, som afgives gennem dens Behandling til Benyttelse ved Sukkerindustrien, idet der, efter at Røens Sukkerindhold var benyttet til Alkohol, da blev tilbage til Agerbruget 78 pCt. af Røens Indhold, som Altsammen var godt Foder- og Næringsstof for Kvæget. Vi have her i Landet en Mangel, som gjør, at vi ikke ere i Stand til at benytte Røen paa denne Maade, og det er vor gammeltdags Brændevinsbeskatning, idet vi beskattede Brændevin efter Rarrum, medens man i andre Lande beskatter den efter Udbyttet. Naar den høitærede Finanzminister vil gjøre noget rigtig Godt for at fremme Røedyrkingen, saa tror jeg, at han vil gjøre det paa den sikreste og bedste Maade ved atter at fremkomme med et Forslag i Lighed med, hvad vi allerede een Gang have haft, men som ikke førte til noget Resultat, nemlig et Forslag om at gaa over til Udbyttebeskatning af Brændevin. Da tror jeg, at man vil kunne benytte Røerne paa den fordelagtigste Maade, og at man da vil komme til en Produktion, som vil gavne Landet mere end den, som sker gennem Sukkerindustrien. Jeg maa tilføje, jeg har ikke rigtig Tro til, at Sukkerindustrien egentlig egner sig for vort Land, og det af fire Grunde, dels paa Grund af, at vor Jordbund ikke alle Steder er saa god til Røedyrking og navnlig til Sukkerroedyrking, som den er i de sydligere Lande og navnlig i Frankrig og flere